

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoE/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209061
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8223209061.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa I. D., nar. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: oprávnenej matky J.. O. D., nar. XX.X.XXXX, bytom T. Č..XXX/XX D.T., P.Č.. E. W. Č.. XXX, G. XXX XX, právne zastúpenej JUDr. Helenou Knopovou, advokátkou, Štúrova č.20, Košice a povinného otca C.. P. D., nar. XX.X.XXXX, bytom T. Č..XXX/XX, XXX XX D.Í., právne zastúpeného JUDr. Martinou Hopferovou, Advokátska kancelária Hopferova s.r.o., Bajzova č.2, 040 01 Košice, o návrhu oprávnenej na výkon rozhodnutia, o odvolaní povinného otca proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 17Em/1/2023-61 zo dňa 25.7.2023, takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku II. a vec vracia v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil predmetné konanie o výkon rozhodnutia podľa § 390 ods.1 písm. f/ zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) vzhľadom k tomu, že došlo k uskutočneniu tohto. Zároveň súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, ktorý priznal oprávnenej v plnom rozsahu podľa § 54 a § 55 a § 391 CMP s odôvodnením, že v danom prípade povinný zaviniel oprávnenej trovy, ktoré by inak neboli vznikli a to tým, že nespĺnil vykonateľný exekučný titul, t. j. nerešpektoval právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu č. k. 3P/23/2021-14 zo dňa 20.8.2021.

2. Proti predmetnému rozhodnutiu v časti vo výroku o priznanom nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie povinný otec maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. h/ a § 62 od.1 CMP. S poukazom na atribúty ustanovenia § 52 CMP, ktorý predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, odvolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, chýbajúci návrh oprávnenej matky na rozhodnutie o trovách konania, považujúc výkon rozhodnutia za bežné ničím výnimočné konanie, prečo podľa odvolateľa neexistujú mimoriadne okolnosti prejednávanej veci, relevantné pre priznanie nároku na náhradu trov konania. Podľa odvolateľa súd rozhodol podľa zásady úspechu, čo v civilnom mimosporovom konaní nie je možné. Odvolateľ ďalej tvrdí, že trovy konania nezaviniel, lebo nezmaril žiaden úkon a za otázku považuje aj existenciu ospravedlniteľných dôvodov pred pristúpením k výkonu rozhodnutia v danej veci. Navrhol zmenu napadnutého výroku rozhodnutia tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Oprávnená i kolízny opatrovník vo svojich vyjadreniach k odvolaniu povinného navrhli rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez

nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

5. Podľa § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

6. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

7. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

8. Podľa § 391 CMP o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie, využijúc svoje moderačné právo, oprávnenej matke priznal nárok na náhradu trov konania voči povinnému otcovi a to podľa ustanovenia § 55 CMP.

10. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky a dospel k záveru, že pokiaľ ide o posúdenie nároku na náhradu trov konania, okresný súd uvažoval správne, keď aplikoval predmetné ustanovenie, špeciálne upravujúce rozhodovanie súdu o náhrade trov konania s poukazom na princíp spravodlivého posúdenia, berúc za základ okolnosti danej veci a spôsob realizácie nápravy v zmysle právoplatného exekučného titulu.

11. V predloženej veci bol okresným súdom nariadený výkon rozhodnutia vo veci maloletého dieťaťa v zmysle ustanovenia § 370 a nasl. CMP, pričom exekučným titulom bolo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu č.k. 3P/23/2021-14 zo dňa 20.8.2021 v časti úpravy o dočasnom zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ktoré povinný otec maloletého dieťaťa, s poukazom len na jeho vôľu nerešpektoval a dobrovoľne neplnil. Súd pritom nekonštatoval zistenie ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré by sa povinný nemohol podrobiť vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Ani v rámci ďalšieho postupu, nevyužil otec súdom danú možnosť na dobrovoľné odovzdanie maloletého dieťaťa matke a k tomuto došlo až následne za súčinnosti štátnych orgánov.

12. Vo všeobecnosti, rozhodnutie o trovách konania, vrátane konania o výkon rozhodnutia vo veci maloletých detí podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku závisí od výsledku rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, prihliadajúc na konkrétne okolnosti prípadu, ktoré k danému rozhodnutiu súd viedli. Z okolností predmetného konania, i z predchádzajúcich súdnych konaní je zrejmé, že dovtedajšie správanie sa otca maloletého dieťaťa viedlo k rešpektovaniu a samotnej realizácii odovzdania maloletého dieťaťa len vďaka priamemu zásahu súdu do vzťahu účastníkov konania tým, že súd nariadil výkon rozhodnutia. Povinný otec sa nerešpektovaním súdneho rozhodnutia dopustil protiprávneho konania a dosiahnutie plnenia súdom uloženej povinnosti bolo možné na podklade matkou iniciovaného konania o nariadenie výkonu rozhodnutia, čím jej reálne vznikli náklady súvisiace s vedením súdneho konania.

13. Tvrdenia otca, že maloleté, v relevantnom čase, päťročné dieťa odmieta ísť k matke, sa objektívne nepreukázali, pričom dôležitosť vzájomných vzťahov a komunikácie medzi rodičmi s ohľadom na najlepší záujem spoločných maloletých detí, je najmä otcovi a tiež matke známa a súdom dôsledne popísaná v predchádzajúcich súdnych konaniach, vedených vo veci starostlivosti o ich spoločné maloleté deti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery je dôvodné konštatovať, že nárok matky na náhradu trov konania je daný a odvolanie otca v tomto smere nebolo dôvodné.

14. Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 52 upravuje základnú zásadu náhrady trov konania v mimosporovom procese, podľa ktorej žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon v nasledujúcich ustanoveniach neupravuje inak. O povinnosti nahradiť trovy konania (pokiaľ nejde o trovy konania štátu) rozhoduje súd len na návrh oprávneného účastníka (§ 57 CMP). Všeobecné pravidlo, podľa ktorého si každý z účastníkov platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá

ani nárok na ich náhradu od iného účastníka, je prelomené v dvoch prípadoch. V prvom prípade náhradu trov konania možno priznať, ak to ustanovuje zákon, a to v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov, kedy môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať (§ 53 CMP) (čo sa však netýka daného konania vzhľadom na predmet). V druhom prípade ide o výnimku, za ktorej môže súd priznať náhradu trov vo všetkých konaniach podľa CMP, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 CMP). Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 55 CMP vyplýva, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, neaplikuje však princíp náhrady trov konania z hľadiska úspechu v konaní. Ako konštatoval Ústavný súd SR v rozhodnutí, sp. zn. IV. ÚS 147/08, pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba prihliadnuť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva.

15. Vychádzajúc zo znenia citovaného ustanovenia § 55 CMP a z komentáru k príslušnej zákonnej úprave, náhradu trov mimosporového konania priznať len na návrh. Podľa CMP rozhoduje súd v meritornom rozhodnutí nielen o základe nároku, ale aj o jeho výške. Dôvodom je skôr výnimočnosť ako pravidelnosť priznávania nároku na náhradu trov konania v mimosporových konaniach. (JUDr. Alexandra Kotrecová, PhD., LL.M., Rekodifikácia civilného procesného práva: Trovy konania a ich náhrada. Bulletin SAK Ročník XXII).

16. Keďže v danej veci súd prvej inštancie uvedeným spôsobom nepostupoval a v konečnom rozhodnutí v rámci náhrady trov konania nerozhodol súčasne o nároku ale aj o výške, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 391 ods. 2 CMP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).